

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 72/2019-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť Mgr. Filipa Osvalda, Kominárska 2, Bratislava, správcu konkurznej podstaty úpadcu obchodnej spoločnosti CI HOLDING, akciová spoločnosť, Starobystrická 67, Zálesie, právne zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Vavračom, Horná 51, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 9 Cbi 29/2012 z 22. augusta 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť Mgr. Filipa Osvalda, správcu konkurznej podstaty úpadcu obchodnej spoločnosti CI HOLDING, akciová spoločnosť, **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. novembra 2018 doručená [na poštovú prepravu podaná 5. novembra 2018 (pondelok), pozn.] ústavná

sťažnosť Mgr. Filipa Osvalda (ďalej len „sťažovateľ“), správcu konkurznej podstaty úpadcu obchodnej spoločnosti CI HOLDING, akciová spoločnosť, Starobystrická 67, Zálesie (ďalej len „úpadca“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 Cbi 29/2012 z 22. augusta 2018 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že návrhom na začatie konania doručeným okresnému súdu 5. decembra 2012 (ďalej len „žaloba“) sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] domáhal proti sťažovateľovi (žalovanému) vylúčenia nehnuteľností bližšie špecifikovaných v žalobe (ďalej len „nehnuteľnosti“) zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu. V právnej veci žaloby sa konanie na okresnom súde viedlo pod sp. zn. 9 Cbi 29/2012.

3. Okresný súd však rozsudkom sp. zn. 9 Cbi 29/2012 z 15. marca 2017 žalobu v celom rozsahu zamietol a zároveň sťažovateľovi (žalovanému) priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu. Tento rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 12. apríla 2017.

4. Následne okresný súd uznesením sp. zn. 9 Cbi 29/2012 z 1. decembra 2017 vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej len „uznesenie okresného súdu vydané súdnym úradníkom“) rozhodol tak, že žalobca je povinný nahradiť sťažovateľovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania v celkovej sume 1 474,46 € v lehote do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

5. Proti uzneseniu okresného súdu vydanému súdnym úradníkom však podal sťažovateľ riadne a včas sťažnosť – riadny opravný prostriedok, v ktorom najmä namietal

nesprávnosť určenia odmeny advokáta za ním vykonané úkony právnej služby, a tým súčasne nesprávnosť celkovej priznanej sumy náhrady trov konania.

6. Uznesením okresného súdu bola sťažnosť sťažovateľa pre jej nedôvodnosť zamietnutá. Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 4. septembra 2018.

7. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«... Relevantnosť právneho posúdenia vychádza z toho, že podľa Veľkého Komentára Civilného sporového poriadku, autorov Števček, Ficová, Baricová... a kol. C.H.BECK, 2016. strana 503, bod V., marginálna poznámka č. 9 sa uvádza, že „... žaloba na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty (§ 78 ZKR, keď žalovaným je správca konkurznej podstaty) je takou žalobou, ktorú možno označiť za skrytú žalobu na plnenie... účelom je získať výťažok z predaja majetku. Právny záujem je inherentný (vnútorný) podobne ako pri žalobách na plnenie.“ Ďalej sa tu uvádza, že pri týchto žalobách „nie je možné vychádzať z doktríny preventívneho charakteru určovacích žalôb“ (pozri Komentár v bode V.2). Táto právna povaha takejto žaloby je tou skutočnosťou, ktorá na základe vyššie uvedenej novely účinnej od 01.07.2013 uvádza „... za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky, hodnota záväzku a hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor alebo ktorej vydanie je predmetom súdneho sporu“. Ak predmetom žaloby o vylúčenie veci z podstaty boli listinné cenné papiere majúce hmotnú povahu, tak ide nepochybne o vydanie veci, ktorú treba oceňovať podľa všeobecnej ceny (alebo aspoň podľa nominálnej ceny). To isté by platilo aj vtedy, ak by sme týmto akciám priznali nie charakter veci, ale charakter práva vychádzajúc z nehmotnej povahy. Tu len chceme pripomenúť, že vlastnícke právo podľa súčasnej koncepcie (je už prekonaná, ale platná) sa všeobecne vzťahuje k veci, ktorá má hmotnú povahu, a preto by akcie bolo možné považovať za vec, ak nie, tak nepochybne ide o konkrétne právo majúce hodnotu.

Pri takomto posudzovaní, či ide o vec alebo právo oceneľné, už ústavný súd zaujal stanovisko v rozhodnutí II. ÚS 226/2012, keď uviedol, že rozhodujúcim kritériom je to, „aké sú reálne dôsledky, resp. účinky súdneho rozhodnutia v právnej sfére účastníka konania.“ V danej súvislosti účinkom (následkom) predmetnej žaloby je to, že takýto predmet sa použije na speňaženie a je nositeľom reálnej hodnoty majúcej zásadný význam tak

pre správcu v prípade zamietnutia žaloby alebo pre žalobcu v prípade, že žalobe bude vyhovené. Preto kritériom neoceniteľnosti alebo oceniteľnosti pre potrebu tarifnej hodnoty podľa § 10 ods. 2 advokátskej tarify je účinok takejto žaloby v spojení s vyššie uvedenou úvahou o tom, že ide o skrytú reinvikačnú žalobu a je vylúčené, že ide o žalobu majúcu preventívny charakter. Práve pri žalobe majúcej preventívny charakter by prichádzal do úvahy koncept neoceniteľnosti a takýto výklad by bol priliehavý.

Judikatúra ústavného súdu I. ÚS 119/2012 a aj II. ÚS 226/2012 (prijaté dokonca pred novelou účinnou od 01.07.2013) dávajú na to dostatočnú odpoveď, lebo skutočným predmetom takéhoto konania je získanie konkrétnej oceniteľnej hodnoty pre jednu alebo druhú stranu účastníka konania, sice formou určovacej žaloby, ale nemajúcej preventívny charakter, ale charakter skrytej žaloby na plnenie. Potom spolu s uvádzanou judikatúrou ako aj s jednoznačne vysvetľujúcim rozsahom toho, čo je cena práva v novele účinnej od 01.07.2013 sa javí byť takto nepriznaný nárok formálne a arbitrárne odôvodnený. Je predsa neprípustné, aby i z hľadiska kritérií odôvodnenia rozhodnutia bolo súdom uvedené, že uvedenú judikatúru ústavného súdu „... nemožno pripodobňovať sporu o určenie neplatnosti právneho úkonu, či určenie existencie alebo neexistencie práva, kde sa pri výpočte základnej sadzby tarifnej odmeny vychádza z ust. § 11 ods. 1 písm. a) advokátskej tarify.“ Odkaz na uznesenie NS SR 2MCdo 8/2009 zo dňa 29.07.2010 je nepriliehavý, a to práve na našu uvedenú argumentáciu, ako aj na to, že v tom čase súdu nebola známa budúca novela, ktorá podrobne vymedzila, čo spadá do rozsahu pojmu „cena práva“ v podrobnostiach na úvahu o charaktere predmetu takejto žaloby, ktorá je predmetom posudzovania.

Považujeme preto napadnuté rozhodnutie za také, ktoré má ústavnoprávny rozmer pre svoju arbitrárnosť, formálne posudzovanie a neprihliadnutie na existenciu novej právnej úpravy, berúc do úvahy aj predchádzajúcu judikatúru pred novelou a podrobné odôvodnenie charakteru predmetu žaloby...»

8. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava I uznesením Okresného súdu Bratislava I spis. zn. 9Cbi/29/2012-266, IČS... porušil základné právo sťažovateľa Mgr. Filipa Osvalda... vlastníť majetok a základné právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1/ Ústavy SR, ďalej

porušil právo na spravodlivý proces /na spravodlivé súdne konanie/ podľa čl. 46 ods. 1/ Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Bratislava I, spis. zn. 9Cbi/29/2012-266, IČS:..., zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi Mgr. Filipovi Osvaldovi... priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 325,40 € (slovom tristodvadsaťpäť eur a štyridsať centov), ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. Františka Vavrača, vedený v... banke... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 písm. a) až g) zákona

o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, ktoré sú podané navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, ktoré nemajú náležitosti ustanovené zákonom, ktoré sú neprípustné, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

15. Ako to z obsahu sťažnosti vyplýva, sťažovateľ namieta porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu.

16. Kľúčová námietka sťažovateľa spočíva v tvrdení, že pokiaľ okresný súd v právnej veci žaloby o vylúčenie vecí (nehnutelností) zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu pri určení odmeny advokáta ním (počnúc rokom 2014, pozn.) vykonané úkony právnej služby aplikoval § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 1. júla 2013 (ďalej len „vyhláška“), t. j. za základnú

sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby považoval jednu trinástinu výpočtového základu ako v prípade, keď hodnotu vecí alebo práva nemožno v peniazoch vyjadriť, a nie § 9 ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 vyhlášky, t. j. základnú sadzbu tarifnej odmeny nestanovil z hodnoty vecí (nehnutelností), ktoré žalobca žiadal zo súpisu konkurznej podstaty vylúčiť, vec nesprávne právne posúdil, dôsledkom čoho bol sťažovateľ na svojom nároku na plnú náhradu trov konania (odmeny advokáta) arbitrárnym spôsobom ukrátený.

IV.

17. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

18. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

19. Vzhľadom na charakter námietok sťažovateľa ústavný súd tiež zdôrazňuje svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

20. Uvedené platí analogicky, aj pokiaľ ide o rozhodnutia vydané súdnymi úradníkmi a rozhodnutia sudcov toho istého súdu rozhodujúcich o sťažnostiach proti uzneseniam vydaným súdnymi úradníkmi.

21. Ústavný súd preto považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu vydaného súdnym úradníkom:

«„... V danom prípade je predmetom žaloby vylúčenie nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty. Aj keď žalobkyňa ocenila predmetnú nehnuteľnosť, ktorej vylúčenia sa domáhala, nejde o žalobu na plnenie, a preto sa v danom prípade ust. § 9 ods. 1 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. nepoužije.“

... Súd pri vyčíslení trov konania žalovaného, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, vychádzal z predmetu sporu, ktorým bolo vylúčenie vecí z konkurznej podstaty. Základná sadzba tarifnej odmeny sa v tomto prípade určí na základe ust. § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a nie z hodnoty predmetu vecí, ktorých vylúčenia sa žalobca v žalobe domáhal podľa § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Z uvedeného dôvodu súd krátil základnú sadzbu tarifnej odmeny, ktorú si právny zástupca žalovaného vyčíslil vo výške 21 242,93 € za jeden úkon právnej služby a priznal mu základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (podľa výšky výpočtového základu určeného pre kalendárny rok, v ktorom boli jednotlivé úkony právnej služby poskytnuté)...»

22. V uznesení okresného súdu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu vydanému súdnym úradníkom, sudca okresného súdu uviedol:

«... Čo sa týka sťažnosti voči ocenenosti, resp. neocenenosti predmetu sporu, súd dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5Co/25/2016, v ktorom okrem iného uvádza, „Neocenenosť hodnoty vecí v danom prípade súd prvého stupňa správne

vyvodil jednak zo zmeny právnej úpravy vo vyhl. č. 655/2004 Z. z., ktorá nahradila právnu úpravu vyhl. č. 163/2002 Z. z. a rovnako zo skutočnosti, že v spore o určenie neexistencie práva je úlohou súdu preskúmanie, či tu právo je alebo nie, a nie rozhodovanie o konkrétnom práve alebo povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. Tak Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako a i Ústavný súd Slovenskej republiky vo veciach náhrady trov konania v prípade určovacích žalôb na určenie neplatnosti právneho úkonu resp. určenie existencie, či neexistencie práva viackrát rozhodli, že náhrada trov konania v časti odmeny advokáta za zastupovanie veci v režime vyhl. č. 655/2004 Z. z. sa určuje podľa § 11 ods. 1 [vid' napr. uznesenie najvyššieho súdu z 29. 07. 2010 vedeného pod sp. zn. 2 M Cdo 8/2009, uznesenie z 15. 11. 2012 vedeného pod sp. zn. 7 M Cdo 10/2012 a iné]. Na druhej strane v sporoch o určenie vlastníckeho práva sa zhodli na oceniteľnosti hodnoty veci, a to vzhľadom na rozdielny charakter sporu, v ktorom sa vo veciach určenia vlastníckeho práva rozhoduje o vlastníckom práve ku konkrétnej veci (sp. zn. 5M Cdo 17/2010, 5 Cdo 94/2011, 3 Cdo 187/2011 a iné). Rovnako tak rozhodnutie ústavného súdu (nález zo 16. mája 2012, sp. zn. I. ÚS 119/2012), na ktoré poukázal odporca vo svojom odvolaní, sa vzťahuje na konanie o určenie vlastníckeho práva, ktoré vzhľadom na už uvedené rozdiely v predmete sporu, nemožno pripodobňovať sporu o určenie neplatnosti právneho úkonu, či určenie ne/existencie, kde sa pri výpočte základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta vychádza z ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z. z. (pre bližšie porovnanie vid' uznesenie najvyššieho súdu z 29. 7. 2010. sp. zn. 2 M Cdo 8/2009). „...»

23. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania, a ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania a k zrušeniu rozhodnutia o náhrade trov konania vrátane rozhodnutia o ich sume pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu,

ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

24. Po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa, podľa ktorej sa sudca okresného súdu rozhodujúci o jeho sťažnosti – riadnom opravnom prostriedku proti uzneseniu okresného súdu vydanému súdnym úradníkom – náležite nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou a nevyhodnotil ju ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov okresného súdu. Sudca okresného súdu, reagujúc na podstatné námietky sťažovateľa, uviedol na zdôraznenie správnosti uznesenia okresného súdu vydaného súdnym úradníkom aj ďalšie dôvody, ktoré ho viedli k zamietnutiu sťažnosti – riadneho opravného prostriedku. I keď je pravdou, že v rámci právnej úvahy okresného súdu výslovné vyjadrenie právnych nuáns pri stanovení odmeny advokáta za ním vykonané úkony právnej služby v konaní o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty založenom na tom zistení, či žalobcovi (ne)svedčí také právo, ktoré vylučuje zápis týchto vecí do súpisu konkurznej podstaty, oproti stanoveniu odmeny advokáta pri zastupovaní v iných konaniach o určení existencie alebo neexistencie práva alebo inej právnej skutočnosti by mohlo byť výstižnejšie, resp. precíznejšie, napriek tomu je však podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie uznesenia okresného súdu opierajúce sa o odôvodnenie uznesenia okresného súdu vydaného súdnym úradníkom v celku dostatočne zrozumiteľné a konanie nevykazuje znaky podstatných pochybení procesného charakteru.

Ústavný súd preto nevidí žiadny relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov rozhodnutí všeobecných súdov. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

25. Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

26. Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu suma peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky, hodnota záväzku a hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor alebo ktorej vydanie je predmetom súdneho sporu.

27. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

28. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu aj v spojení s odôvodnením uznesenia okresného súdu vydaného súdnym úradníkom, i keď implicitne, vyplýva, že v právnej veci vylúčenia veci zo súpisu konkurznej podstaty proti správcovi (sťažovateľovi) ide o osobitný druh konania v zmysle § 78 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), v ktorom súd nerozhoduje o vlastníctve veci, ktorá bola do súpisu konkurznej podstaty zapísaná, ale o tom, či vec bola správcom do súpisu konkurznej podstaty zapísaná ne/oprávnené, resp. či žalobcovi svedčí alebo nesvedčí také právo k veci, ktoré vylučuje, aby predmetná vec bola do súpisu konkurznej podstaty zapísaná a následne na základe zápisu do súpisu konkurznej podstaty za podmienok stanovených zákonom o konkurze a reštrukturalizácii speňažená [určenie ne/existencie takéhoto práva žalobcu nie je identifikovateľné z výroku rozhodnutia (rozsudku), ale z jeho odôvodnenia, pozn.], čo predstavuje peniazmi neoceneniteľnú skutočnosť, a preto základná sadzba tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky. Totiž excindačná žaloba (žaloba o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty) podaná v zmysle § 78 zákona o konkurze a reštrukturalizácii slúži na ochranu osôb, ktoré majú k majetku zapísanému do súpisu konkurznej podstaty také právo, ktoré vylučuje, aby bol tento majetok v rámci konkurzu speňažený (v zmysle § 76 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii súpis

majetku podstát je listina oprávňujúca správcu speňažiť spísaný majetok, a nie vlastnícke právo úpadcu k tomuto majetku, pozn.). Vychádzajúc z uvedených skutočností, podľa názoru ústavného súdu nemožno dospieť k záveru, že by uznesenie okresného súdu v spojení s uznesením okresného súdu vydaným súdnym úradníkom nezodpovedalo požiadavkám ústavnosti z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie.

29. Pokiaľ sa sťažovateľ vo svojej sťažnosti s poukazom na Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku (autori: Števček, Ficová, Baricová a kol., vydavateľstvo: C. H. Beck, rok vydania: 2016) a na tam prezentovaný právny názor, podľa ktorého žaloba o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty je takou žalobou, ktorú možno označiť za skrytú žalobu na plnenie, dovoľáva aplikácie § 9 ods. 1 v spojení s § 10 ods. 2 vyhlášky, a teda určenia odmeny advokáta za ním vykonané úkony právnej služby z hodnoty vecí (nehnutelností), ktoré žalobca svojou žalobou žiadal zo súpisu konkurznej podstaty vylúčiť, ústavný súd dodáva, že tento právny názor (v komentári) bol vyjadrený v súvislosti s výkladom § 137 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) o obsahu žalôb, resp. k tomu, akými možnými žalobami sa možno na všeobecné súdy obracať, čo a za splnenia akých procesných podmienok je možné nimi požadovať.

Podľa zistenia ústavného súdu aj podľa názoru v uvedenom komentári žaloba o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty a obdobne aj žaloba o vylúčenie veci z exekúcie sú žalobami určovacími v zmysle § 137 písm. c) CSP, ktorých predmetom je určenie (zistenie), či žalobcom (ne)svedčí právo vylučujúce zápis vecí do súpisu konkurznej podstaty, resp. vylučujúce ich zexekvovanie, a to, že v podstate ide o skryté žaloby o plnenie, bolo vyslovené v kontexte neexistencie povinnosti žalobcu preukázať naliehavý právny záujem na tomto určení [ten totiž vyplýva z osobitného predpisu (zákon o konkurze a reštrukturalizácii) a je teda inherentný (splýva s posúdením merita sporu), pozn.] podobne ako pri žalobách na plnenie v zmysle § 137 písm. a) CSP, a nie na účely určovania odmeny advokáta za ním vykonané úkony právnej služby v konaní o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty. Tu ústavný súd súčasne poznamenáva, že aj keď doktrinálny výklad

právných noriem podávaný právnymi vedcami aplikačnú prax do značnej miery ovplyvňuje, pre štátne orgány a osobitne pre všeobecné sudy aplikujúce právo nie je právne záväzný.

30. V súvislosti s nálezom ústavného súdu (sp. zn. I. ÚS 119/2012 zo 16. mája 2012) uverejneným v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2012 pod č. 26 a uznesením ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 226/2012 zo 4. júla 2012) uverejneným v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2012 pod č. 70, na ktoré sa sťažovateľ v rámci svojej argumentácie v sťažnosti odvoláva, ústavný súd uvádza, že predmetom týchto jeho rozhodnutí bolo posúdenie ústavno-konformnej interpretácie a aplikácie ustanovení vyhlášky (v jej znení do 30. júna 2013, pozn.) o určení odmeny advokáta za ním vykonané úkony právnej služby v konaní o určení vlastníckeho práva, resp. v konaní o určení neplatnosti právneho úkonu (zmluvy o budúcej kúpnej zmluve), t. j. vo veciach na inom skutkovom a právnom základe. Z uvedeného dôvodu ústavnoprávne závery vyjadrené v týchto dvoch rozhodnutiach ústavného súdu bez ďalšieho nie je možné na preskúmanú vec vzťahovať.

31. Tu ústavný súd zároveň pre úplnosť vecí a v záujme presvedčivosti svojej rozhodovacej činnosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 MCdo 2/2014 z 22. januára 2015 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky s č. 6/2015 ako 80. rozhodnutie, podľa ktorého obdobne aj *„V konaní o vylúčení veci z exekúcie ide o odstránenie právnej neistoty v tom, či exekúciu neprekáža také právo tretej osoby, ktoré nepripúšťa výkon exekučného titulu. Cena veci, o vylúčení z exekúcie ktorej ide, nemá v takom konaní určujúci význam; základná sadzba tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu (§ 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).“*. Keďže uznesenie najvyššieho súdu bolo podľa zistenia ústavného súdu z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru podrobené ústavnému prieskumu podľa čl. 127 ústavy a keďže ústavný súd k záveru o porušení tohto základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru aplikáciou § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky o určení odmeny

advokáta za ním vykonané úkony právnej služby v konaní o vylúčenie veci z exekúcie (vo veci obdobnej tu preskúmvanej veci, pozn.) nedospel, dôsledkom čoho sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu pre jej zjavnú neopodstatnenosť odmietol, ústavný súd v kontexte už uvedených vecí ani v tu preskúmvanej veci nevidí nijaký dôvod na odchýlenie sa od svojich tam formulovaných záverov (pozri uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 837/2015 zo 17. decembra 2015).

32. Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia okresného súdu opierajúceho sa v prevažnej časti o odôvodnenie uznesenia okresného súdu vydaného súdnym úradníkom nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Okresný súd pri rozhodovaní a odôvodňovaní svojho právneho záveru správne interpretoval a aplikoval ustanovenia vyhlášky, jeho závery sú dostatočne odôvodnené a nevykazujú žiadne znaky svojvôle. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014, II. ÚS 584/2014), v ktorej už opakovane konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti ústavný súd zhodne s doterajšou judikatúrou pripomína, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť, účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom a rovnako tak ústavný súd nezjednocuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov.

33. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť jeho porušenia, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

34. Pokiaľ totiž sťažovateľ porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy odvíja od porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k porušeniu uvedených práv, je preto celkom

prirodzené, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

35. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd sťažovateľovu ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

36. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2019